

SZARVASI UJSÁG.

Hetilap, a társadalom, közgazdaság s irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 5 frt. — kr.
Félévre 2 frt. 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 25 kr.

Egyes szám ára 10 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer, vasárnap.

Az előfizetési pénzek, úgy a lap szellemi részét
illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra
czimzendők.

A nyílt-terben minden garmondsor díja 20 kr.

HIRDETÉSI DÍJ:

Minden egyes szó után 100 szóig 2 kr.
Azonfelül 1

Kiemelt, díszbetűk s körzettel ellátott hirdeté-
nyekért terméérték szerint, minden négyszög centimeter
után 3 kr. számítatik. — Allandó hirdeményeknél
kedvezmény nyújtatik. Hirdetések az Arpád, irodalmi
és nyomdai intézetbe küldendők.

Egy fontos társadalmi kérdés.

Az angol azt tartja: az idő pénz — és azután meg is becsüli az időt. Mi bennünk az idő megbecsülése iránti érzék ol kevésbé van kifejlődve, hogy a semmivel határos. De a mily kevésbé tudjuk becsülni és hasznosítani az időt, oly kevésbé tudjuk becsülni és hasznosítani a pénzt.

Ha az idő becsét felfogjuk, a munkaszeretnek kell bennünk élni. Ez pedig — valljuk be — nem tartozik sajátságaink közé. Nálunk a munka kényszerűség, Isten-verés és irigyeljük azokat, kik anyagi körülményeiknél fogva a semmittevés édes gyönyörét élvezhetik. Pedig a munka az élet. És miután a magyar ember legtöbb esetben komája a folytonos munkának, nagyon meg is becsüli a maga fáradságát és ha egy héten pár napot munkának szentelt — kényszerűségből, ezen pár napon akarná a hat napi kenyeret beszerezni, hogy a hétnek legalább felét a szent „Heverdel“-nek szentelhesse.

Az igaz, hogy viszonyaink mindeddig nagyon is kedvezők voltak e hajlam felköltésére és fentartására. Tulnyómóan földmívelés után élvén, az év háromnegyed része nem nyújt foglalkozást itt; már pedig a földmivelő legtöbb esetben nem ért egyéb foglalkozáshoz, — mint — a hogy úgy — egyedül és kizárólag a földmíveléshez és aligha meg nem botránkoznék a felett, ha valaki azt tanácsolná neki, hogy iparkodjék elsajátítani valamely hasznos foglalkozást mellyel — míg egyrészt a hosszú tél unalmát elűzhetné, másrészt hasznót is huzna belőle; mert azt hiszi, hogy tökéletesen elég az, ha a forró napokon, izzad, fárad a legterhesebb munkában, míg mások a szobában hűsölnek. Neki pihenni is kell! És pihen szép kilencz hónapon keresztül.

Elismerjük, hogy a mezei munka nagyon nehéz, nagyon terhes. De azt is elismerjük, hogy nincs foglalkozás, melynek terhes oldalai ne volnának. De munka az élet! A ki nem dolgozik, ne egyék. S a restség ajtaján kopogtat leggyakrabban a nyomor, habár sokszor hivatlan vendégül is megjelen. Nálunk a munkakötelesség hamis értelmezése ad a munkának oly visszatartó alakot. Rendesen úgy fogjuk azt fel, mint terhes áldozatot, melyet lealázóvá másnak hoznunk kell. Pedig a munkát mindig viszontszolgálat fejében tesszük. És a helyett, hogy azt tartalnánk szem előtt, hogy a munka nemessé tesz, olybá tekintjük azt, mint a mely lealázó viszonyba hoz bennünket a munkaadóval.

E betegségből ki kell gyógyulnunk az által, ha felfogjuk a munka becsét és az élet feladatával is bizonyos mértékig tisztába jövünk.

A munkaszeretet roppant befolyással van az erkölcs nemesülésére is, mert a tétlenség anyja a bűnök.

A munkaszeretetet tehát be kell oltani az újabb nemzedékbe. De nyerjük meg az eszmének a felnőtt generatiót is; a mennyire ezt a megszokottságból eredt fásultság engedi, mert „a szokás természeté válik.“ Pedig nem mindig jó az amit az ember megszokott. A rossz is természeté válik. A munkátlanság is lehet szokás és pedig mindensetre nagyon rossz szokás. Az is természeté válhatik és aztán nagyon nehéz jóra fordítani.

Azt mondtuk, népünk az év háromnegyed részét munkátlanságban tölti és egyedül arra szorítkozik, hogy amit az év negyed része alatt nehézmunkával összegyűjtött, azt hörcsög módra föl-eméssze.

Persze, hogy így van. De hát mi közünk ne-

CSARNOK.

A BÉCSI SZINHÁZAKRÓL,

Színpadai és színművészeti tanulmány.

IRTA:

MOLNÁR GYÖRGY.

(Folyt.)

Sajátságos; hogy a míg a burg művészei ajkán kellemetlenül hangzik s alkalmatlannak tetszik a német nyelv a tragikai pathosra, sőt némely helyeken, mikor tompa has-hangokon beszélnek, kiállhatatlanná is, — addig Wolter asz. és Janisch k. asz. ajkáról oly zengzetesen foly, akár a Salvini nyelve, vagy a magyar szó!

A színlap szerint Antonius és Cleopatrát Dingelstedt szabadon fordította és átdolgozta (bearbeitet).

Oly sok dicséretet olvastam és hallottam erről az átdolgozásról, hogy még a „Vihar“ scenirozása után is, melyet a nemzetiben Dingelstedt bearbeitolása után vittünk a színpadra — kíváncsi voltam.

Fájdalom ebben is csalódtam és mizantropi igazság szeretetennél fogva, lehetetlen elhallgatnom, hogy Antonius és Cleopatra átdolgozása, ha nem is oly merénylet Shakspeare ellen, mint a Rossi Learje és Coriolánja, de a mű végét kiforgatja lényegéből és a lélektani alapot szétzúzza. Eltekintve azon ferde szokástól, melyet a burg színház még ma is követ a színváltoztatásoknál, a közönség szeme előtt huzatván föl és szét a diszleteket, hordatván be és ki a butor s kellékeket s ugyan így eresztgetvén le a következő változás kordinát, tolatván illesztetvén be a színfelakat, melyek az illuziót tönkreszrik a nézőben, ki a vászonra festett oszlopokat valóság-

soknak kell hogy vegye, mint a szeme előtt folyó játékot, s kizökkenve kellemes csalódásából látja, hogy mindez csak ámitás, — ilyennek veszi az előadást is, mely pedig az élet visszatükröztetése, művészeti formában, a természet s igazság legvalószínűbb s legszebb képében; hiszen nem árt anyit a műnek, ha mindanyiszor leeresztik az első függőnyt és ép oly gyorsasággal végzik a színváltoztatást a közönség elől eltakarva, mint ily izléstelenül és szemet szuró, illuziót rontó módon a publicum szeme láttára!

Eltekintve attól, hogy a mű első felében több változást egybe lehetett volna vonni s ahol időlefolyás van, ott zenével tölteni ki az időt, mi által egységesebb és érdekesebb lett volna a tragédia, hogy a czélt tévesztett és szükségleten spektakuluma hajhászásból színpadra vitt Pompejus hajóján folyó össze zsufolt bachanalia hat pár eseten tánczosnéval, egy egy cseppet sem emeli az előadást, mondom mindezekről eltekintve csak a mű végének hibás és lélektanilag helytelen átdolgozásáról szölok.

Shakspeare Antonius és Cleopatrában az érzéki szerelem túlhajtott szenvedélyét, ezt a nagy emberi gyöngeséget vitte színpadra; — Romeo Julia massa e tragédia megfordított lapom ellentétes képbén, és Dingelstedt átdolgozása a katasztrófában az ellentét élet leköszörülte, hogy Antoniusban egy megizmosodott Rómeot, Cleopatrában pedig egy meganyásított Juliát lássunk a költő intenciója és pszichológiai alkotása ellenére.

Mindkét jellemnek az érzéki gyöngeség a tragicuma, — ez uralja őket a katasztrófában is, ez az alapvonás, melyet úgy az előadó művésznek, mint a mű átdolgozójának végig szem előtt kell tartani. A nagy Antonius, Cleopatra által egészen átalakítva, erkölesi erejében folyton csökken, s hősi lényegéből fokként kivetkőzve teljesen rabja

Szini-rovat.

Junius 15-én.

„A két szilaj betyár”.

(Népszínmű 1 felvonásban, dalokkal. Irta Szigeti Imre. Műkedvelői előadás Bogyó Alajos úr fölléptével).

(—y—n) Több, mint feléve már, hogy e rovatunk szünetelt. Nem lehet állítanunk, hogy Krecsányiék távozása óta, kik nem egy élvezetes est emléket hagytak hátra, szinkörünk deszkáin, a dráma hangja meg ne esendült volna, hisz rövid idő alatt már három előadás élvezetét viseltük el. De ez előadásokat műkedvelőink követték el, a kiknek törekvését és buzgóságát a művészet, — lelkesedését a nemes czél érdekében résztvevő figyelemmel kísértük mindenha s ép az ő dicséretreméltó fáradozásaik iránti tekintetből pihentettük a kritikát. Ők megkapták tapsaikat és koszorúikat a közvélemény elismerésével megtoldva, mint törekvésük megérdemelt jutalmát s a kritika szemét szelíd kegyelet fátyolozta be. Kettős oka volt eddigi hallgatásunknak: a nemes czél és a műkedvelői előadás. Szívesen hallgattuk őket ha sürűbben léptek is fel, a jótékony czél érdekében. Most azonban egyrészt oly vendégművészzel állunk szemben, kinek hírneve és játéka magasabb mértéket igényel, másrészt oly előadással van dolgunk, melynek jövedelme felerészben a vendég javára, fele részben pedig a szinkör diszleteinek szaporítására van szánva. Ime a kettős ok, hogy rovatunkat hosszas hallgatás után újra megszólaltatjuk.

A „Két szilaj betyár“ mindenesetre esodálatos mű. Rejtélyességének egyik oka ezimében rejlik. Játszik ugyan benne két betyárnak nevezett egyéniség, de ezeket jó lélekkel szilajoknak nem nevezhetjük. Megfelelőbb lett volna nekik a „Két jámbor betyár“ czim. Peti ugyan egyszer esupa szerelemfűtés-

ből annyira felbőszül, hogy le akarja löni szeretőjét, de hát ez a szilajság nem csak a betyáron eshetik meg. Igaz ugyan hogy a derek Kordony gróft is és még inkább Patikárus Ferkót megijeszti, de azt nem kell komolyan venni, mert ők sokkal erényesebb emberek, semhogy igaztalanságra vetemednének. Targya egyszerűen az, hogy a gróf a két betyárt, nem megtéríti, — hisz azok már a mű kezdete előtt is oly derek emberek, hogy becsületesebb zsványt nem is képzelhet magának az ember, — hanem vissza adja a társadalomnak s megszerzi nekik ebben törvényes jogaikat. E tárgy egy felvonásba szorítva, kénytelen a drámai motívumokat nélkülözni s csak mintegy az egész történet katasztrófáját nyujthatja. A katasztrófa a betyár-drámákban rendesen szomorú szokott lenni, a mi természetes is, mert a betyár, mint a dráma hőse, csak tragikus alak lehet, mint olyan, a ki ellenkezésbe jó a társadalommal, az erkölesi világrenddel s a kinek ép azért buknia kell, még akkor is, ha a társadalomban rejlik az ok, mely őt ez utra terelte, s ha ő maga teljesen romlatlan lelkű is, mint Mór Károly, vagy Viola. Itt a katasztrófa derült s a Patikárus Ferkó zenéje melletti tánczban lyukad ki. „Viola“ paródiájának mondhatnók e művet mert e két betyár sok sajátságot orzott magának. Violából, úgy hogy a mi eredeti bennök, az nem sokat ér. Cselekvényről nem lehet szölnünk e műben; a mi a drámának alkotó tényezője: a fejlődés, nincs benne. Mind az, a mi drámai életet adhatott volna e műnek; az erős motívumok, hogyan lettek zsványynya a szenvedély pillanatában, hogyan kerekedett lassanként felül lelkük jobb része, s hogyan engedett helyet az indulat a megbánásnak, hogyan fejlődött és hogyan erősödött e megbánás szerelmök fejlődésével kapcsolatban — mind ez, mondom a darab előtt történik. A mit a műből látunk: az annyi, hogy a két zsvány

lesz az érzéki szerelem gyöngeségének, Cleopatrának — s ez viszont Antoniusnak.

Shakspere csodás alkotási ereje azon processusban nyilvánul elragadóan, mely a nagy Antonius fokként átváltoztatja és tragicumának mélyén a megsemmisült erkölcsi erő utolsó fényét, bágyadtan csillogtatja a hősi halálban. Antonius habozása rövidebb és elhatározása gyorsabb, erélyesebb mint Cleopatrájé a halál tusájában, mert Antoniusban volt erkölcsi erő, melyet a költő Cleopatra által fokként kiégitett, de Cleopatra Antonius előtt is csupán az érzéki szerelem szenvedélye és gyöngesége volt, melynek habzó tengerébe, fojtogató örvénnyel sodorta Antonius is. Midőn Antonius a végső esatát is elveszti Octavius ellen és dühében Cleopatrát okozván — reá tör, Cleopatra a sirbolt tetejére menekül és egyik szolgájával azt hazudtatja, hogy megölé magát, de végszava is Antonius volt. E hirre Antonius dühe lecsillapul s mély elhatározással mondja:

„A napszám lejárt,
Menjünk aludni,
Itt hagyál, de utólérlek,
Cleopatra és sirok bocsánatért
Esengve!

Jövök, királynőm! Ah,
Várj meg, hol szellemek virágokon
Feküsznek, ott kézfogva járdalunk
Fennséggel a ránk bámult szellemek
közt;

Ha Cleopatra meghalt:
Éltem gyalázat, mit az Istennek
Útálnak! Én, ki kardomnak hegyén
Bírák a földet, s a zöld tengeren

ugyan erősen állítja, hogy inkább meghal, mintsem börtönbe menjen, mert a börtönt nem veszi be a természete, hanem azért végül mindkettő nagyon könnyen és rögtön, betyárhoz nem méltó naivsággal és hiszékenységgel, megadja magát a grófnak egy évi börtönre.

Szerencsésebb kidolgozást nyerhetett volna e tárgy novellában: az epikai előadás sokkal kényelmesebb és törvényeiben sokkal engedékenyebb, mint a szigorú dráma, mely ilyen tárgyat soha sem enged meg vígan végezni.

A mi e drámában történik, azt készpénz gyanánt kell vennünk, mert notálva ugyan semmi sínes, még az se, hogy a két menyecske vajon mért féltékenykedik egymásra oly szörnyen, mikor lépten nyomon elarúlják egymásnak, hogy két különböző egyént szeretnek. A mi némi drámai — természetesen az is inkább vigjátéki — motívum színében tűnhetik fel a műben: hogy Patikarusék hegedűt és bőgőit puskáknak nézik, — tulajdonképen nem is tartozik a fődologra, s az egész Patikarus jelenet — mely különben a dráma legélénkebb része — csak az aluszékony mű némi föllevenítésére van beszöve s így e isodot képez egy egy felvonásos műben, mert arra, hogy a betyárok bizalmát a grófnak megerősítse, vagy hogy a betyárok kedélyét ellágyítsa s hajlandóvá tegye a börtönre, ugyancsak gyarló motívumul szolgál. A legsajátságosabban jelenség a műben a kedélyes gróf az ő hosszú vezérczikkészertő monológjaival a nevelés, psychologia és az elavult betyárköltészet dícsőítése felett. A mikor neki semmi dolga sínes a színen, akkor ő képviseli a drámában a görög kart. — A ki néhan azt mondaná, hogy hisz ez az egész megtörtént dolog, tehát igaz, annak azt válaszoljuk először, hogy ez valószínűleg mégis másképp esett meg; másodsor, hogy a költészet soha sem fotográfiaja a valóságnak s hogy a valóságban tökéletlen-

Várost rakék hajokból: én legyek
Gyávább e nőnél;

és kardjába dől! Haldoklása közben jó Diomedes Cleopatrától, tudatva, hogy csak félelemből hazudta halálát, így akarván bosszúja elől kitérni; Antonius Cleopatrához vieti magát a sirboltba, de Cleopatra csak ajkán hordja a fájdalmat s nem mer a sirbolt tetejéről Antoniusához lejönni, félvén, hogy menekvő helyéről leszállva, Caesar foglya lesz, — tehát még a katasztrófában is gyáva, hiu nőnek marad, hiven jellemének alapjához; létrákon felemelik a haldokló Antonius s még a sirbolt ajtaját sem nyitja ki, melyet később római örök feltörnek. A sirbolt tetején arany szavakkal, mézes szavakkal kéjeleg Antonius ajkán, de azért még is haboz Antonius a halálba követni. Mondja, — igéri, de úgy látszik Caesarra várakozik, talán hogy ezt is meghódítsa! Ékszereit is elrejtette s csak kevés részt hagyott belőle a palotában; szóval a katasztrófában is inkább az életre gondol, mint Antoniusával a halálban üdvözülni, a mint ezt Romeo-Julia mintájára Dingelstedt átdolgozta, holott Shakspere az élet és halál közt való vergődését, amához való erősebb kapkodását emeli ki az általa alkotott jellemhez hiven a katasztrófában is; hiszen, ha Cleopatra megtudna hódítani Caesart, ha nem kellene rettegnie, hogy Caesar diadal-szekere előtt foglyul vitetik Rómába, hogy Caesar diadal menetének díszére s a rómaiak gunyjára dobátik oda, miről a végtusában ily szókkal serkenti magát az elhatározásra és tetterre:

„Durva lictorok
Csipnek nyakon, mint szajhákat; silány
Vásári dalnok tesz nótába; gyors
Komédiás hurezol, rögtönözve, színre,
Torzítva lakománk; Antonius
Tántorgva lép föl; engem valamely

ségekkel, képtelenségekkel, összhangtalansággal találkozunk míg a művészet rendez, igazságot oszt s az igazban és jóban nyilatkozó szép örök törvényei szerint alkotja műveit.

De mért foglalkozunk tovább is e művel, a mely még a közvélemény szerint is unalmas volt? Szóljunk a szereplőkről.

Bogyó urnak erőteljes, esengő hangja, mely csak is a legfelső hangokban költi a hallgatóban a „rudesse“ némi érzetét, méltán ragadta el a közönséget, a mely tapssal és koszorúkkal jutalmazta a vendégművészt. Nem ártott volna ha szép hangjához méltóbb darabot választ a „két szilaj betyár“-nál. Hogy Barna Petiből élettéljes, jellemzetes egyént nem alakíthatott, annak nem ő, de a gyenge darab a hibája, mert az ő játéka eléggé színező, s a jellem árnyalatait kitértetni törekvő volt.

Átterve a műkedvelőkre, különösen ki kell emelnünk a két hölgyet (Mázor E. és Szendy Luiza k. a.) kik valódi vervevel és nagy színpadi otthonossággal játszották szerepüket. Molitorisz Malvin urnő a („Tetemre hívás“-ban) — gondos síma szavallata, — Salacz Oszkár ur szép hangja, Fűchsel Adolf és Sarlay Pál urak jellemző játéka által tűntek ki.

Az ensemble — kivéven a pisztoly kicsavarás jelenetének rohamosságát igénylő játékát és dialogját — általában sikerült s e tekintetben haladást láttunk műkedvelőinknél, a miben Bogyó urnak nagy része van.

A vendégművész közelebb még két darabban lép fel. Reméljük, hogy a választott darabok méltóbbak lesznek hozzá is, közön égükhöz is a „Két szilaj betyár“-nál.

Rosz vakogó kölyök, mint valami
Rimát teszen csúffá,
Majd kijátszom én
Rut tervöket, s felsülnek képtelen
Szándékaikkal!

mondom, ha nem ettől félne, bizony nem e végső rettentő moti-
vumból dölne a halálba, még pedig a legkönnyebb halálba, —
mérgező kigyók szoptatásával, melyet szándékosan előre készi-
tett egy pórt hozatván magához, ki nilusi kigyókat árul.

(Folyt. köv.)

HIREK.

— **Főgymnáziumunk** közvizsgái nagy közönség érdeklő-
dése mellett mentek végbe a lapunk mult számában közlött
programm szerint. A tornavizsgálat, mely f. hó 17-én d. u.
hat órakor a nyári tornahelyiségben tartatott, mindenben ki-
elégíté a közönség várakozását, s általában oly eredményt mu-
tatott, mely az e nembn eddigelé elértetket messze túlhaladta,
tanúságakép annak, hogy Oláh Miklós tornatanár ur pár évi
működése alatt a tanuló ifjuságnak e nembn egységes irányt
adott. A mutatóványok összhangja és preciziója a közönséget
több ízben zajos tetszésnyilvánításokra ragadta. A vizsgálat
végén következő jutalmak osztattak a tornatanítványok közt:
1. Nyujtón való ügyességért. I. Misley Béla 1 arany. II.
Abelesz Adolf 4 ezüst. III. Mocskonyi József 2 ezüst. 2. Kor-
lát on való ügyességért. I. Cikatricisz János 1 arany. II. Töt-
tössy Kálmán 4 ezüst. III. Baumer Gyula 2 ezüst. 3. Távol-
ugrásért Lux Kálmán 4 ezüst. 4. Magas ugrásért Reck
Dezső 3 ezüst. 5. Gyűrűhinta-tornázásért Pitz Endre II-od
évi tanuló 1 ezüst. 6. Gyors mászásért Frank Ignácz 1
ezüst. Kudlák Mihály 1 ezüst. 7. Ló és bakugrásért. Tötössy
Árpád 1 arany. Salacz Dezső 4 ezüst. 8. Gyorsfutásért
Lux Kálmán 4 ezüst. Általános ügyességért Roth Béla 5
ezüst. Galle Dániel 5 ezüst. Lachata János 3 ezüst. Nánasy
Imre 3 ezüst Bruner Gyula 2 ezüst. Szokolay Pál 2 ezüst.
Návay Aladár 1 ezüst ftot. Összesen kiosztatott 3 darab arany
és 51 ezüst frt. A főgymnázium legügyesebb két tornásza ez
idő szerint; Abelesz Adolf és Misley Béla. — Az évzáró vizs-
gák június 18-án délelőtt a gymnáziumi díszteremben s dél-
után az evang. templomban folytonos érdeklődésben tarták a
nagy számú s részben vidékiekből álló hallgatóságot, fényesen
igazolvva főgymnáziumunk jó hírnevét, s ama hazafias irányt,
mely annak tanerőit jellemzi. Az érettségi vizsgálat 19-én és
20-án tartatott püspökileg megbízott férfiak vezetése alatt
kiváló sikerrel, a mennyiben a maturansok (összesen 46-an)
mindannyian minősítve lettek. — Az iskolai hangverseny, ju-
nius 18-án, élénk műsorral ment végbe. Az iskolai dalkar, Benka
Pál ének-tanár ur vezetése mellett a haladás szép jelét
adá. A tanulók közül többen szavaltak s Kuczay Zoltán hege-
dün, Orbán Árpád zongorán játsztak, a zenei hivatottság jelei-
vel játékokon. Szóval a főgymnázium évzáró ünnepélye minden-
ben sikerült, s csak a közönség érületének adunk hangot midőn
ez ünnepély alkalmából főgymnáziumunk tanerőinek a további
nemes működéshez az eddigi erős szellemet kívánjuk!

— **Az orosházi gépverseny** a folyó évben nem tartatik
meg. A békésmegyei gazd. egylet által f. évi Jul. 14—16-ra
hirdetett orosházi gépverseny azon oknál fogva
mert a sz. fehérvári kiállítás eredeti határidején túl meghosz-
szabítottatott és ezzel megszűnt a kiállítás is arra hogy az oros-
házi verseny a Sz. fehérvárott lekötött gyárosok által kielégítő

számban látogattassék, későbbben pedig már aratni való ga-
bona nem volna kapható: az egylet közgyűlése által az
idei évről az 1880-ik évre elhalasztatott. Mokry Sámuel egy-
titkár.

— **Városunk** több utcájára, mint értesülénk, közelébb
gyalogjárdával fog elláttatni. Így a tűzok- s a czizmadia-utca,
mely utcák élénk forgalma sürgösen követeli e gyakorlati
előnyökkel járó ujitást.

— **Ma délután** öt órától hatig fog megtartatni a főgym-
náziumi tornacsarnokban Csicsa Mathild k. a. leány nevelde-
jének tornavizsgálója Oláh Miklós tornatanár ur vezetése mellett.
A vizsgálat műsora a következő: 1) csapatgyakorlatok; 2)
versenymászás; 3) tornázás gyűrű-hintán; 4) magas-ugrás;
5) távugrás; 6) gyakorlatok rohamdeszkán; 7) tornázás ugró-
lovon; 8) tornázás lengő-kötelen; 9) tornatáncz. Vizsga után
a tornajutalmak fognak kiosztatni. A vizsgálat nyilvános lévén:
az érdeklettek szivesen láttatnak.

— **B.-Gyulán** Jakobovics Józsefné, szül. Kálmán Julia
okleveles gyermek-kertész nő f. hó 16-án „Fröbel“-féle gyermek-
kertet nyitott, mely e nembn első megyénkben.

— **Az alsó-fehér-körözi** szabályozási társulat a részére
megszavazott 20 millió kormánysegélyből 8 millió előleget ki-
vánván felvenni, e tárgyban f. hó 22-én B.-Gyulán rendkívüli
gyűlést tart.

— **A főgymnáziumi** uszoda f. hó 23-tól kezdve a közön-
ség számára nyitva áll naponként a következő órákban, u.
m. 1) hölgyek számára reggel 8-tól 9-ig; d. u. 6—7-ig; 2)
férfiak részére: reggel 10—12-ig; d. u. 3—6-ig. Ez órarend
september hó 1-éig érvényes.

— **Megyénk** alispánja a községi körgátak folytatólagos
vizsgálata tárgyában a napokban Orosz János kir. főmérnök
társaságában városunkban időzött.

— **Békésmegye** közigazgatási bizottsága legutóbb tartott
gyűlésében elhatározta, miszerint tekintettel arra, hogy a vál-
tozó eselések eltávozáskor nem jelentkeznek; ez által tan-
köteles gyermekek az egész iskolai éven át mint iskolamulasz-
tók jegyeztetnek fel; hogy tehát ezen felesleges bejelentés meg-
szüntettessék, kötelesek lesznek a szülők eltávozásukat min-
denkor a községi hatóságnál bejelenteni, a ki erről az illető
tanítókat értesíteni fogja, hogy a névsorból törölhetők legye-
nek. — Az eszme a jórend érdekében igen szép, de a mi
szabad költözködési viszonyaink között alig lehet kivihető,
mert az a eseléd, eltávoztának bejelentésével nem igen fogja
magát fárasztani, kivált ha figyelembe vesszük, hogy sokszor
szolgálatból kilépve a tizedik határba is eltávozik.

— **Szétrobbant kazán.** Stettinben egy csavargözösnek,
mely épen Poroszországba Königsbergbe volt utazandó, épen
mikor az utasok gyülekeztek rá, kazánja szétrobbant. A robbanás
borzasztó pusztításokat okozott; 12 vagy 13 ember kik a kö-
zelben voltak, többnyire utasok, életüket vesztek; nemelyiknek
teste 1000 lépesnél is messzebbre elletett: sőt egy test lees-
tében keresztül törte egy épület tetejét; fejek és egyéb lesza-
kadt tagok mindenfelé szerte-szórattak; az épület kéménye át-
repült az Oderán több ezer ölnyire. A hajó első és hátsó ré-
sze sértetlenek maradtak. Az utasok közt egy nő volt négy gye-
mekkel; ezek az idő hívős volta következtében a gép melé
ültek; kevés perc múlva a család borzasztó halált szenvedett.
Hogy a borzasztó szerencsétlenség mikép támadt, vagy ki okozta
még eddig nem lehetett megállapítani.

— **Kegyeletes megemlékezés** megható ünnepélyt ülte egy
szűkebb körű társaság mult péntek estve a „Bárány“ nagy
termében. Osztroluczky Geyza ur, főiskolánk egy nemeslelkű
pártfogója, a köztisztletben álló Koren István u. 50 éves tanári

működésének emlékére, az ünnepelt családjából, kollegáiból és tisztelőiből egy társaságot gyűjtött maga körül, hogy azon férfi jubileumát, a ki neki a tudományokban első vezetője volt, megünnepelje. A toastok sorát Osztrólczy ur nyitotta meg, meghatva emelvén ki, hogy Koren István volt az, a kinek isten és szülei után legtöbbet köszönhet, mert jellemfejlődésének, műveltségének alapját ő vetette meg s kifejezte örömét a fölött, hogy az ő első oktatója most az ő fiának is vizsgáló tanára volt. Az egykori tanár és tanítvány könnyekkel szemökben ölelték át egymást. A 13 toast közül, melyek ez alkalommal elmondattak, különösen megható volt a Tatay István uré, ki beszédében, melynek szónoki emelkedettségét a megindult érzelem melege rezegte át, a két jubilanst, a tanárt és tanítványt, éltette, és a Benka Gyula uré, ki a nemeslelkű főúrta emelte poharát, ki eljött fölkeresni 50 év előtti tanítványait, hogy neki a hála és szeretet koszoruját nyujtsa át. Valóban ez estély a hála és szeretet ünnepe volt, s a jelenlévők — legnagyobb részt szintén az ünnepelt tanítványai — mindnyájan élenken érezték azt. Adja Isten, hogy az ünnepelt férfiú folyton a mai jó erőben élvezze azon örömet, mit neki a tanítás sikere, ezen hála méltó nemes foglalkozás nyújt.

A békésmegyei gazd. egyesület jul. hó 2-án tartott közgyűlésen felolvasott elnöki jelentés szerint ezen buzgó egyesület tagjainak száma, dacára annak, hogy a lefolyt évben 50-el megfogyott, ma 888-at tesz; az egyesület kiadása a múlt évben 3570 frt 29 kr., bevételé 2483 frt 93 krt volt, tehát a jövő évre átvendő pénztári maradvány 1706 frt 57 kr. A jövő évre szóló költségvetésben kiadás ezímen 4890 frt, bevételre 5064 frt 58 kr vétetett fel. Az orosházi kiállítási bizottság jelentése folytán, melyszerint a székesfehérvári országos kiállítás meghosszabítása miatt az e helyett tervezett gépversenysikere kétségessé vált, a közgyűlés elhatározta, hogy annak az időmegtartásától végleg eláll. — Ugyancsak a székesfehérvári kiállítás fog dönteni a felett, vajjon a b.-csabai iparmúzeum ünnepélyes megnyitása eszközöltetik-e, mert a nevezett kiállításról nyerendő tárgyak az iparmúzeum méltó fe'szere'ésében főszerepet vinnének. Az igazgató választmány utasított, hogy úgy ez ügyben, valamint az ugyanez alkalomra tervezett löverseny megtartása iránt véglegesen határozzon. — Targyalatott ezek után Göndöcs Benedek apát két indítványa. Egyik az egyesület alapszabályainak módosítását illeti, ugyanis azon szabályt, mely szerint az egyesület gyűlései csak B.-Csabán tarthatók meg, oda módosítani óhajta, hogy e gyűlések felváltva a megye bármely városában és községében legyenek megtarthatók, indítványtevő javaslatát azzal indokolja, hogy az egyesület főhivatása a gazdaság felvirágoztatásának szellemi s anyagi téren való előmozdítása, továbbá a vagyonosodás, a közjólét, az okos, hasznos gazdaságnak minél nagyobb kiterjedésben megkedveltetése, az újabb vívmányok életbe léptetése, nehézségeiknek gyakorlati példák fe'mutatásával való leküzdése lévén, e feladata biztosabban lenne elérhető, ha évi közgyűléseit a különböző kiállításokkal együtt nemcsak B.-Csabán, hanem felváltva a megye többi városai s községeiben tartaná, mert nem lehet tagadni, hogy a gazd. egyesület a kisebb birtokos gazdákért áll fenn, kiknél a közvetlen érintkezés nemcsak az egyesület iránti érdek ödést fokozná s az újabb gazdasági rendszer iránti bizalmat növe'né, de bővülne ez uton azok ismeretköre is, a szorgalom, valamint ezzel együtt az anyagi jólét s a vagyoni gyarapodás is meghonosulna. Ez uton a népben meggyökeresedet előítélet a fatenyésztés, folytonos gabnatermelés, gyümölestenyésztés terén könnyebben kiirtathatnék. Ép így elvitázhatat annak tartja az indítványtevő, hogy a kisbirtokosok nem jelennek meg a megye minden részéből B.-Csabán a szaktudósokkal való érintkezés ezé'jából, de ellenben örömmel hallgatnák meg s követnék azok tanácsát, ha saját városaik s községeikben lenne erre alkalmuk.

A második indítvány az egyesületnek a lábasjóság tenyésztésének emelésére czélzó pályázatait illeti. Köztudomásu, hogy az egyesület azon gazdákat, kik gazdaságaikban aránylag legtöbb lábasjóságot tartanak, jutalomban részesíti; ez által a föld termőképességének fokozását, s a gazdánál a jelenben üzött folytonos magtermelésnél hasznosabb eredményű állattenyésztésre való buzditást czélozván. Az indítványtevő, tekintve, hogy e jutalmakban rendszeren csak a jobb módú gazdák részesültek, s a szegények, kiknek ösztönzésére hivatvák e jutalmak, azokból részt nem nyertek, ekkép ez intézkedés valódi czéljának nem egészen felel meg: azt javasolja, hogy az egyesület által kiadott évkönyvre, valamint a jutalmakra szánt összeg fordítottassék egy a nép nyelvében szerkesztendő gazdasági szaklap kiadási költségeire, mely egyszersmind az egyesület közlönye volna s ebben, az egyesületi ügyek megvitatása, a kiállítások, gyűlések s egyéb fontos mozzanatok világlatban tartása a gazdaközönség nagy hasznára eszközöltetnék; e szaklapban az új és hasznos gabonafajok előnyeinek ismertetése, a gazd. rendszerek, takarmányozás, baromnevelés, takarmánytelés elveinek vitatása, a jó gépek, kiválóbb gazdálkodási módok, kisebb gazdaságok czélszerű berendezésének kellékei ajánlatnáknak a közönségnek. A közgyűlés egyhangulag elvetette az indítványtevő azon téves állítását mintha csupán gazdagok részesülnének jutalmakban, s megczáfoltnak véli ezt azon intézkedésével, hogy a lábasjóság pályázati programját átdolgozni határozta, ép azért, hogy nagyobb birtokosoknak is legyen alkalmuk versenyre, mert az eddigi program szerint épen csak kisebb gazdák részesülhetnek jutalmakban. Mokry S. titkár azon indítványa, mely szerint a luxusadó helyett a külföldön lakó mágnások kétszeres adóval terheltesse, mert a luxusadó alól magukat úgy is elvonva, hazai jövedelmekét külföldön költik el csupa luxusra, a közgyűlés által elfogadtatott s a törvényhozás elé terjesztetni határozott. — Megbizott végre a Sz.-Fehérvárról nyerendő iparmuzeumi tárgyak átvételével Zsilinszky M. ur. — Nem mü'aszt-hatjuk el megjegyezni, hogy ez egy et buzgó titkára múlt évben 673 ügydarabot intézet el, valamint hogy az egyesület által 1500 új dicsérő oklevél készítettet.

— **Városunkban**, mint nt. Haan Lajos régészegyleti alelnök úr értesít minket, f. évi September hó e'ején a békésmegyei régészegylet ásatással egybekötött vándorgyűlést fog tartani, melyre Pestről Pulszky Ferencz B. Nyáry Albert, Nyáry Jenő, Hampel József és Thallóczy Lajos jeles régészek vendégeül ígérkeztek. Az ásatások a m.-túri határban levő úgynevezett Kovás-halmon és a szt.-andr. piti-szölők alján ejtetnek meg. Benka Pál és Sipos Soma az eddigi helyi leletek jellemataikjaiból kiállítást fognak rendezni, s az ősrégészetről B. Nyáry Jenő fog nagyobb szabású e'őadást tartani. Mint értesítve vagyunk, e mellett Gajdács Pál b. csabai tanár Markovics Mátyás egykori szarvasi lelkésznek a város történetével összefüggő emlékiratait fogja ismertetni, melyek a szarvasi evang. egyház levéltárában őriztetnek. Szóval a vándorgyűlés igen érdekesnek ígérkezik, s hisszük is, hogy annak idején a közönség szokott figyelme közt fog végbemenni. — A részletekről eleve tudósítani fogjuk olvasóinkat.

— **Most folyó** úgynevezett Jánosnapi nyári vásárunk eléggé élénk forgalmat mutat, különösen a jobb erőben levő szarvas marhák vételére vonatkozólag. Egy pár erősebb fiatal jármos ökör ára 240 — 280 frt között váltakozott. Jobb minőségű lovak darabja 200 — 390 frt közt vétetett. A sertéseknek — a jónak mutatkozó kukoricza termés dacára — most sincs áruk. Karácesonyi malacok párja 10 — 12 frton; másfél esztendőské 20 — 24 fton kelt. A benső vásár különösen gazdasági fa-eszközökre vonatkozólag élénknek mutatkozik.

— **Rémes tettet** követett el Cs. Papp Sándor körös-la-

dányi földmives f. hó 12-én. Ugyanis nevezett egyén, kit falnszerte jóra való, szorgalmas földmivesnek ismertek, de kinek életét házsártos felesége sokszor megkeserítette, a mondott nap éjszakáján nejét elkeseredésében megfojtotta, magát pedig felakasztotta. Reggel mindkettő halva találták.

— **Regényes** öngyilkosság. F. hó 15-én reggelre B.-Csabán a r. kat. temetőben egy siron szívenlőve egy férj hullát találtak. A vizsgálatból kitudt, hogy az bizonyos Sztodola M. fiatal kárpitos holtteste, a sir pedig, melyen magát kivégezte, nejeének sirja volt. Beszélnek, hogy már egy ízben, merő halálvágyból megkísérettette az öngyilkosságot nőtlenségében, a körösbe akarván ugrani; ekkor azonban kimentették. Most azonban, hogy neje elhalt: végkép elvesztette előtte értékét az élet, s szíven lötte magát. Zselében néhány sor irást találtak, melyben meghagyja, hogy neje sirjába temessék.

— **Gróf Mittrowsky** Vladimir valóságos belső titkos tanácsos, nagybirtokos ur, ki állandóan Morvaországban, Brünnben, s birtokain lakik, itteni birtokai megtekintése céljából városunkban időzik pár napig.

— **A megyei** árvízbizottságba a következő megyebizottsági tagok választottak be, u. m. Ladies György, Sztraka Ernő dr. Papp József, Simay János, Mezey Lajos, Fábian Gábor, Szerető Imre, Keller Imre, Farkas Gábor, György Imre, Balthazar Lajos, Kéry Kálmán és Kovács J. István. E bizottságnak rendes tagjai még a járási szolgabírák, a gyulai polgármester és a kir. államiépítészeti hivatal.

— **A gőzhajó** több mint egy heti távollét után f. hó 20-án városunkba érkezett. Mint értesülénk, szünetelését a hajócsavar megsérülése okozta. Ezentúl azonban ismét folytatja közlekedését.

TARKASÁGOK.

Az országuton egy vaklovat vezető cigány fiúnak monda egy szembe rámenő utazó: „Ugy-e te, vak az ló!? Nem azisz instállom, — csak nem szereti nézni ezst a huncsut világot, — volt rögtön az elmés válasz.

Már harmadszor kért kenyeret a kis paraszt fiú atyjától, ki már elútván az alkalmatlankodást, fiának a szentírás eme szavait hozá emlékébe:

— De tudod-e azt fiam, hogy „nem csak kenyérral él az ember“!?

— Nem bion — válaszolt a kis fiú — hát vágják hozzá édes apám egy darab szalonnát is.

— Hány betűből áll ezen szó: bot? — kérdezé a tanító kezdő tanítványától.

— Háromból felelé — a gyermek. Mivel azonban csak a „b“ és „o“ betűket tudta megnevezni a tanító segíteni akarván, kérdé:

— Hát a v é g é n mivan, édes fiam?

— Bunkó! — felelt a kis műzsafi.

Egy fiatal dandy lakadalmi öltözetet készített egy szabónál. A nevezetes nap előtti napon a szabó elhozza az öltönyt.

Ez az öltöny nem ér semmit; ennek nincsen chic-je; úgy nézek ki benne mint egy rézöntő nyárspolgár. Ugyan hol volt az esze mikor e ruhát szabta?

— Pardon, válaszolja a szabó, én egy após házához mért öltönyt késziték az urnak, szóval egy öltönyt, mely úgy nézzen ki, mintha kivolna fizetve.

GAZDÁSZAT. Székes Fehérvárról.

II.

Közeledvén a kitűzött esteli 7 óra, siettünk az ismerkedési estélyre, mely a „Magyar Király“ című szállodában volt megtartandó. Számos congressusi tagot találtunk már együtt, s csakhamar jött Zichy Jenő gróf is, s mindenkét megnyerő nyájas modorával egyenként mutatá be magát mindenkinek s mi viszont nékie; midőn belépett, engem ért legközelebb, s midőn bemutatám magamat, „ah! Békés megyéből — mondá, — éljen a haza, (szokásos szavajárása) ott az ország legtevékenyebb gazdasági egylete, igen örülök, hogy képviselve van! Éljen a haza! . . .“ Egymás után érkeztek azután a jelesebb gazdák, gazdasági küldöttek és gazd. írók; ott láttuk Kenessey K. ministeri osztálytanácsost, Kodolányi Antal, gr. Zichy Nándor, Gábor J. vinczellér képezdei igazgató, Lukácsi S. Barabás J. gr. Desseffy Aurel, Jurenák S. Piller M. Frater Sándor, Radó Kálmán, Boné Géza, Gaál Jenő, Orczy Gy. Melezer Gyula urat stb mindannyi jeles gazda, s ezeken kívül még pár száz színe java a magyar gazdáknak voltak jelen, kik messze vidékről jöttek oda, hogy az ország hanyatló közigazdaságát viráztatásra emelni segéljék. Csakhamar megkezdődtek azután a szebbnél szebb felköszöntések, melyek sorát Z. Jenő gr. nyitá meg, éltetvén a congressus jelen levő tagjait, azután éltettek József főherceget, Zichy Jenőt és Nándort Kenesseyt stb mig éjfél felé a kedélyes társaság eloszlott, ismét találkozandó a másnapi tanácskozáson.

Frater S. szabolcsi birtokos által mintegy 25-en össze lettünk hívva r. 8 órára általános értekezletre, nehogy készületlenül menvén oda, gyakorlati eredmény nélkül oszljunk ismét széjjel; ezen előleges értekezlet eredménye lett egy öt pontból álló s alább közlendő indítvány.

Délelőtti 10 órakor már teljesen megtelt a városház nagy terme a szép számmal összegyűlt congressussal tagokkal, hol is megbízó leveleink előmutatása után az elnöki széket közkívánatra Kenessey K. foglalá el; helyettes elnökké szintén közhaj folytán Zichy N. gróf, jegyzökké Madai Izidor, Boné Géza és dr. Lederer kértettek fel.

A felolvasások sorát Kenessey K. nyitotta meg, ezen kérdést fejtegetvén: „Az amerikai és oroszországi concurrentia folytán beállott gabonaár csökkenés, a túlnyomólag gabonatermelést üző magyar gazda létezését nyomasztóvá tevén: mi a teendők, hogy megállhassunk s úgy az állam mint a család fentartás által reánk rótt köteleességeknek eleget tehessünk?“

A nagy figyelemmel hallgatott értekezést az alábbi javaslattal fejezte be értekező:

„A Sz.-Fehérvári országos gazd. értekezlet, tekintettel azon hátrányokra, melyek a közelebb lefolyt évtizedekben szeretlen mérveket öltött túl nyomó gabonatermelésből származnak;

úgy a piaci terményekkel kiszivattyuzott földerejének visszaszerzése s az ebben fekvő nagy nemzeti tőkének a jövedőség javára való fentartása;

mint az évről évre fenyegetőbb külföldi concurrentiával szemben való megállhatás, sőt létezés szempontjából:

ezennel kimondja, hogy minden magyar gazdának úgy saját, mint az ország érdekében, köteleességében áll oda törekedni, hogy gazdaságában a gabonatermelés és állattenyésztés közt büntetlenül huzamos ideig nem mellőzhető helyes arányt, fokozatosan bár, de lehető gyorsan beállítsa. — a gabonatermelés rovására tetemesen megcsökkent állattenyésztést érelyesen felkarolja, s e célból gazdasága területének legalább is 50 száztoliját (ide értve a kaszálókat a szálás és gumos

takarmány-termő tereket, a természetes és mesterséges legelőket) takarmány termelésre fordítsa.*

Ezen határozati javaslat ellen többen szólottak; nevezetesen elvetendőnek nyilváníták azon tételt, mely mereven kimondja az 50% lit, miután ez általjánosságban kimondani nem is lehet, mert bár helyeslendőnek tartja minden józan gondolkozású gazda, az állattenyésztést helyes arányba hozni a gabona termesztéssel, ámde miként az ifjú, — de nagytehetségű Deseffy gróf kifejti, ezen még — ily mereven oda dobott frázissal közgazdaszatunk megmentve nem lesz, s felvirágozni soha nem fog, mert ha 50% tért fordítunk is takarmány termesztés s illetőleg legelő térére, azért szemtermelésünk quantitative csökkenni nem fog, mert kevesebb téren is elérhetjük az eddigi termés mennyiséget a jobbművelés, erősebb trágyázás folytán megifjuló földjeinken, és szaporodnék gondunk ez által, mert eddig csak felesleg gabonánkon nem tudtunk, vagy csak nehezen és nyomott árakon túladni, s ezután a marha többlettel is így lennénk, hanem csatlakozik Piller Miksa barátja által beadott következő indítványhoz:

Miután a takarmány növényeknek 50% termelése követben a termelendő szemes élet csökkenni nem fog, s így az alacsony magárak emelkedést nem fognak felmutatni, az értekezlet felszólítandónak tartja az országgyűlést és kormányt, hogy azok minden ez idő szerinti alkalmas eszközökkel hasanak oda, miszerint a magbani túltermelésünk piacot találjon, melyre az egyedüli ez időszerinti mód a gazd. transitó árúknak az osztr. magyar monarchián keresztül való szállításának megszorítása és legalább egy a magyar állam befolyása alatt levő, Magyarországot a külfölddel összekötő vasutvonal megszerzése.*

A takarmány termelés által fokozott eladandó marha mennyiség piacára nézve szólítsa fel az értekezlet a kormányt arra, hogy Budapesten a bécsihez hasonló marhavásári rendszabályok létesítsenek.

Végre pedig miután Németország az osztr. magy. monarchia irányában beszüntette a marha bevételt, — a mennyiben ezen tilalom rendes úton nem volna elhárítható — szólítsa fel az értekezlet a kormányt és az orsz. gyűlést, hogy az osztr. magyar monarchiában a Németországhoz hasonló intézkedések lépjenek életbe Oroszország és a keleti tartományok irányában.*

Ezen nagyfontosságú indítvány után, mely általános és és zajos pártolásban részesült, Frater S. nyújtá be alábbi s szintén helyesléssel elfogadott indítványát:

Mondja, ki a congressus, hogy:

1. Minden megyében egy gazd. egyesület alakítandó, s ha ez önként létre nem jönne, kormány útján elrendelendő.
2. Az egyesületek gazd. kamarai tagokat választanak, mely kamara a gazd. közönség érdekeit képviseli és permanensen működik.
3. Az egyesületek és kamarák fentartására bizonyos adó vetendő ki, hasonlólag a kereskedelmi és ipar kamarákhoz, a mely adó az állam közegeivel szedetendő be.
4. Mondassék ki, hogy orsz. congressus évenként tartandó.
5. Mindezen pontozatok szerves összefüggésbeni kidolgozására egy bizottság küldetik ki ezen congr. kebeléből, mely küldöttség dolgozatát ezen congressus berkesztése előtt beadni köteleztetik.*

(Fentebbi 2. és 3. pont Bartóky István javaslata folytán lett elfogadva a gyűlést megelőzőt konferencián.)

Ezek után következett Máday felolvasása, melyben a gazd. egyesületek újja szervezését, szakszerinti gazd. körök vidékenkénti, — s egy külön földművelési ministerium felállítását hangsúlyozza; ámde kivéve a külön f. m. ministerium felállítási

iránti pontot mely közhelyeslésre talált, — nem találtak javaslatai nagy pártolásra leginkább azért, mert az előzőleg történt indítványok által már jóformán megelőztettek s részben túl is szárnyaltattak.

A további felolvasások, — minő p. Molnár István felolvasása a borászatról, nem levén olyanok, melyek megyénket különösen érdekelnék, bucsút vettünk ujon szerzett kedves ismerőseinktől, s haza utaztunk sok kedves benyomás — de egyszersmint azon szomorító meggyőződésben is, hogy a második g. congr. sok gyakorlati indítványából vajmi sok fog pium desiderium maradni, mert a mi kormányunknak sem ideje sem pénze nincs, midőn a közgazdaszat s a közjólét ügye igényelné; hatalma pedig nagyon korlátolt arra nézve, hogy üdvös tarifa politikát követhessen, kedves muszka és oláh barátait pedig isten mentsen elzárni marha kivitelüktől, hiszen ezért talán orrára is ütnének a mi kormányunknak!

ZLINSZKY ISTVÁN.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos SIPOS SOMA.

HIRDETÉBEK.

Párisi világkiállítás 1878

2 arany- és egy ezüst éremmel kitüntetve.

G A N Z É S T Á R S A,
vasöntőde és gépgyár-részvény-társulat,
Budapesten, II. ker.

Ajánlják

**kéregöntetű hengerekkel ellátott
hengerszékeiket**

melyek néhány év óta a bel- és külföldi malmokban eddig használatban levő köveket mind inkább háttérbe szorítják, és a kisebb malmokban is, az őrlés kitünőbb minősítése végett igen előnyösek.

Ezenkívül mindennemű gép- és öntődei munkálatokat, fémöntvényű kerekeiket bányászati munkálatokra stb.

10—20

CSÉPLŐ-GÉPEK

Szeg-rendszer szerintiek

1, 2, 3, és 4 vonóerőre, szalmarázóval,

tisztító rostával ellátva

fából vagy egészen vasból készültek; új szerkezettel tartósak jutányos árak mellett

díjmentesen szállítva Bécsig és Pestig

kaphatók

PH. MAJFARTH és Társa

gépgyárában

MAJNAI FRANKFURTBAN.

Megbízható alkalmas ügynökök kerestetnek.

9—14